

T R E Ś Ć:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA

Poz.: 315—Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 marca 1929 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o wykonaniu art. 61 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r.

559

315.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 26 marca 1929 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o wykonaniu art. 61 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r.

Na mocy art. 61 ustęp ostatni ustawy z dnia 23 maja 1924 r. w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakłady naukowe, świeckie i duchowne (zakłady teologiczne) których uczniowie, bądź słuchacze są uprawnieni do żądania odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej zgodnie z art. 61 punkty 1, 2 i 3 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r., są oznaczone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Zastrzeżone w niektórych średnich szkołach zawodowych odbycie praktyki po ukończeniu nauk teoretycznych w szkole, należy uważać jako dalszy ciąg nauki szkolnej, czyli część ostatniego kursu.

§ 2. Odroczenie terminu czynnej służby wojskowej z punktu 1 art. 61 z tytułu studjów w szkołach zagranicznych o poziomie średnim (szkoły ogólnokształcące, zawodowe, seminarja nauczycielskie, artystyczne i inne szkoły) może być udzielane w następujących wypadkach:

- 1) gdy w kraju niema takiego rodzaju szkoły,
- 2) gdy rodzice kandydata do odroczenia przebywają stale poza granicami Państwa Polskiego i wskutek tego posyłają syna do szkoły zagranicznej,
- 3) gdy kandydat do odroczenia delegowany jest na naukę w szkołach średnich zagranicznych

przez państwowe władze polskie (np. jako stypendysta),

4) gdy kandydat do odroczenia odbywa zastrzeżoną w niektórych średnich szkołach zawodowych praktykę po ukończeniu nauk teoretycznych w szkole, którą to praktykę uważa się jako dalszy ciąg nauki szkolnej, czyli część ostatniego kursu szkoły.

W wypadkach wątpliwych lub nieobjętych jednym z 4 wymienionych wyżej punktów rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułu studjów w wyższych zakładach naukowych zagranicznych przysługują studentom rzeczywistym wyższych zakładów naukowych zagranicznych, oznaczonych w załączniku do niniejszego rozporządzenia, oraz tych, które w poszczególnych wypadkach będą uznane za wyższe przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile studenci posiadają świadectwo ukończenia w Polsce co najmniej sześciu klas szkoły średniej ogólnokształcącej państwowej albo prywatnej, mającej prawa szkół państwowych, lub świadectwo ukończenia co najmniej średniej szkoły zawodowej państwowej lub odpowiedniej szkoły zawodowej prywatnej, uznanej w każdym poszczególnym przypadku za równorzędną ze szkołą państwową.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 kwietnia 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 697).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *Świtalski*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Załącznik do rozp. Ministra Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. z dn. 26 marca 1929 r. (poz. 315).

Zakłady naukowe świeckie i duchowne (zakłady teologiczne), których uczniowie, bądź słuchacze są uprawnieni do żądania odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej w myśl przepisów art. 61 punkty 1), 2) i 3) ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458).

C Z Ę Ś Ć 1.

Odroczenia mogą być udzielane wyłącznie uczniom klasy (kursu) ostatniej(ego) poniżej wyszczególnionych zakładów naukowych — najwyżej do terminu wcielenia poborowych (ochotników), odbywających skróconą czynną służbę wojskową (art. 49) w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 22 lat życia.

I. SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE I SEMINARJA NAUCZYCIELSKIE PAŃSTWOWE LUB PRYWATNE, MAJĄCE PRAWA SZKÓŁ PAŃSTWOWYCH ORAZ ŚREDNIE SZKOŁY ZAWODOWE.

1. Województwo białostockie.

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
A. Szkoły średnie ogólnokształcące.		
1	Białystok	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Zygmunta Augusta
2	"	Państwowe Gimnazjum Męskie matematyczno - przyrodnicze
3	"	Gimnazjum Koedukacyjne Dawida Druskina
4	"	Gimnazjum Koedukacyjne J. Zeligmana, J. Lebenhafta i J. Dereczyńskiego
5	"	Gimnazjum Koedukacyjne Salomona Gutmana
6	Bielsk Podlaski	Państwowe Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki
7	Drohiczyn n/B.	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. J. I. Kraszewskiego
8	Grodno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza
9	"	Gimnazjum Męskie Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
10	"	I Społeczne Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa dla utrzymywania gimnazjum
11	Grajewo	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Mikołaja Kopernika
12	Łomża	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
13	"	Gimnazjum Męskie im. Księdza Piotra Skargi Stow. Księży „Unitas”
14	"	Gimnazjum Koedukacyjne Szymona Goldlusta
15	Ostrołęka	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Króla Stanisława Leszczyńskiego
16	Ostrów Mazowiecki	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku im. Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego
17	Różanystok	Gimnazjum Męskie Salezjańskie im. Piusa XI Zgromadzenia ks. ks. Salezjanów
18	Sejny	Gimnazjum Męskie im. św. Kazimierza Kurji Biskupiej
19	Sokółka	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Sokólskiego
20	Suwałki	Gimnazjum Państwowe Męskie im. Karola Brzostowskiego
21	"	Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Średniej
22	Wołkowysk	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Króla Stefana Batorego
23	Zambrów	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
B. Seminarja Nauczycielskie.		
1	Augustów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Grzegorza Piramowicza
2	Białystok	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Króla Zygmunta Augusta
3	Grodno	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
4	Łomża	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Świsłocz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Romualda Traugutta

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
C. Szkoły zawodowe.		
1	Łomża	Państwowa Szkoła Miernicza i Przemysłowo-Leśna, wydziały: mierniczy i przemysłowo - leśny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2. Województwo kieleckie		
A. Szkoły średnie ogólnokształcące.		
1	Będzin	Gimnazjum Męskie Zgromadzenia Kupców m. Będzina
2	"	Gimnazjum Męskie „Jabne” Stow. Kupców m. Będzina
3	Częstochowa	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza
4	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Romualda Traugutta
5	"	Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich
6	"	Gimnazjum Koedukacyjne D-ra Filipa Axera
7	Dąbrowa Górnicza	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Walerjana Łukasińskiego
8	Jędrzejów	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku
9	Kamienna Skarżysko	Gimnazjum Koedukacyjne Komitetu Obywatelskiego
10	Kielce	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Reja
11	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Śniadeckiego
12	"	Gimnazjum Męskie pod wezwaniem św. Stanisława Kostki Towarzystwa Opieki nad gimnazjum katolickim
13	"	Gimnazjum Męskie Gminy Izraelickiej
14	Końskie	Państwowe Gimnazjum Męskie im. św. Stanisława Kostki
15	Kozienice	Gimnazjum Koedukacyjne Magistratu miasta
16	Miechów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
17	Olkusz	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kazimierza Wielkiego
18	Opatów	Gimnazjum Koedukacyjne im. Bartosza Głowackiego Włosciańskiego Związku Oświatowego
19	Ostrowiec	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Joachima Chreptowicza
20	Pińczów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hugona Kollątaja
21	Radom	I Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Kochanowskiego
22	"	II Państwowe Gimnazjum Męskie im. Dr. Tytusa Chałubińskiego
23	"	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa „Przyjaciół Wiedzy”
24	Sandomierz	Państwowe Gimnazjum Męskie
25	"	Gimnazjum Męskie Kurji diecezjalnej
26	Sosnowiec	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
27	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Prusa
28	"	Gimnazjum Koedukacyjne Zrzeszenia Rodzicielskiego
29	Staszów	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
30	Stopnica	Gimnazjum Koedukacyjne Sejmiku Powiatowego
31	Szczekociny	Gimnazjum Koedukacyjne Sejmiku Powiatowego Włoszczowskiego
32	Zawiercie	Gimnazjum Męskie Towarzystwa „Szkoła Średnia”
B. Seminarja Nauczycielskie.		
1	Bodzentyn	Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
2	Częstochowa	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Tadeusza Kościuszki
3	Dąbrowa Górnicza	Miejskie Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Romualda Traugutta
4	Jędrzejów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Kielce	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stefana Żeromskiego
6	Ostrowiec	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Tadeusza Kościuszki
7	Radom	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
8	Solec nad Wisłą	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
9	Sosnowiec	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Adama Mickiewicza

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
C. Szkoły zawodowe.		
1	Będzi	Liceum Handlowe Męskie Zgromadzenia Kupców (2 kursy nauki)
2	Dąbrowa Górnicza	Państwowa Szkoła Górnicza i Hutnicza im. Staszica, wydziały: górniczy, miernictwa kopalnianego, hutniczy i mechaniczny (4 kursy nauki i praktyka dwuletnia)
3	Radom	Państwowa Szkoła Średnia Techniczna Kolejowa, wydziały: mechaniczno - elektrotechniczny i budowlano - drogowy (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
4	"	Szkoła Chemiczno-Garbarska Tow. Szerzenia Wiedzy Garbarskiej (3 kursy nauki)
5	Sosnowiec	Państwowa Średnia Szkoła Techniczna Kolejowa, wydziały: mechaniczny i elektrotechniczny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)

3. Województwo krakowskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Biała	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Asnyka
2	Bochnia	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Kazimierza Wielkiego
3	Brzesko	Państwowe Gimnazjum Męskie
4	Chrzanów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
5	Dąbrowa koło Tarnowa	Gimnazjum Koedukacyjne im. T. Kościuszki Towarzystwa Szkoły Średniej
6	Dębica	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Władysława Jagiełły
7	Gorlice	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marcina Kromera
8	Grybów	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Gimnazjum Humanistycznego w Grybowie
9	Jasło	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Stanisława Leszczyńskiego
10	Kraków	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bartłomieja Nowodworskiego
11	"	II-e Państwowe Gimnazjum Męskie im. św. Jacka
12	"	III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Jana Sobieskiego
13	"	IV-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza
14	"	V-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Kochanowskiego
15	"	VI-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
16	"	VII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza
17	"	VIII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Augusta Witkowskiego
18	"	IX-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Hoene-Wrońskiego
19	"	Gimnazjum Męskie im. Stanisława Jaworskiego, Marii Jaworskiej
20	"	Gimnazjum Męskie Zgromadzenia Księży Misjonarzy
21	"	Gimnazjum Męskie im. św. Franciszka Salezego Zgromadzenia Księży Salezjanów
22	"	Żydowskie Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Żydowskiej Szkoły Ludowej i Średniej
23	Mielec	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Konarskiego
24	Myślenice	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
25	Nowy Sącz	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Długosza
26	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Bolesława Chrobrego
27	Nowy Targ	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Seweryna Goszczyńskiego
28	Oświęcim	Gimnazjum Koedukacyjne im. Ks. Stanisława Konarskiego Tow. Szkoły Średniej
29	"	Gimnazjum Męskie im. Ks. Jana Bosko Zgromadzenia ks. ks. Salezjanów
30	Rabka	Szkoła Średnia Męska Sanatoryjna Dr. J. Wieczorkowskiego
31	Rakowice pod Krakowem	Gimnazjum Męskie im. Ks. St. Konarskiego Konwentu O. O. Pijarów
32	Ropczyce	Gimnazjum Miejskie Koedukacyjne im. Św. St. Kostki
33	Tarnów	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kazimierza Brodzińskiego

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
34	Tarnów	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Jana Tarnowskiego
35	"	III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza
36	Wadowice	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marcina Wadowity
37	Wieliczka	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Matejki
38	Zakopane	Państwowe Gimnazjum Męskie
39	"	Gimnazjum Sanatoryjne Koedukacyjne im. Bł. Ładysława z Gielniowa T-wa Opieki nad Młodzieżą
40	Żywiec	Państwowe Gimnazjum Męskie im. M. Kopernika

B. Seminarja Nauczycielskie.

1	Biała	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Grzegorza Piramowicza
2	Jordanów	Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne Miejskie
3	Kraków	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Ks. Grzegorza Piramowicza
4	"	Państwowe Pedagogjum
5	Stary Sącz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Jana Długosza
6	Tarnów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Jędrzeja Śniadecznego

C. Szkoły zawodowe.

1	Biała	3-letnia Średnia Szkoła Ogrodnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	Czernichów	Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
3	Kraków	Państwowa Szkoła Przemysłowa, wydziały: mechaniczny, budowlany, chemiczny i meljoracyjny (4 kursy nauki i praktyka: trzyletnia na wydziale budowlanym, jednoroczna na pozostałych wydziałach)
4	"	Państwowa Szkoła Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego (5 kursów nauki)
5	"	Szkoła Ekonomiczno-Handlowa (4 kursy nauki)
6	"	Liceum Handlowe (2 kursy nauki)
7	"	Państwowa Szkoła Przemysłowa, wydziały: szkoła przemysłowych mistrzów maszynowych (2 kursy nauki), szkoła piwowarska (1 kurs nauki), szkoła majstrów budowlanych (3 kursy nauki)
8	Wieliczka	Państwowa Szkoła Górnicza (2 kursy nauki)

4. Województwo lubelskie

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Biała Podlaska	Państwowe Gimnazjum Męskie im. J. I. Kraszewskiego
2	Chełm	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Stefana Czarnieckiego
3	"	Gimnazjum Koedukacyjne Gminy Żydowskiej
4	Garwolin	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Garwolińskiego
5	Hrubieszów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
6	Janów Lubelski	Gimnazjum Koedukacyjne Polskiej Macierzy Szkolnej
7	Krasnystaw	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Władysława Jagiełły
8	Kraśnik	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Janowskiego
9	Lubartów	Gimnazjum Koedukacyjne Jana Kurtyza
10	Lublin	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
11	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Jana Zamojskiego
12	"	Gimnazjum Męskie Spółki Cywilnej Szkoły Średniej

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
13	Lublin	Gimnazjum Męskie im. Vetterów Zgromadzenia Kupców m. Lublina
14	"	Gimnazjum Koedukacyjne Róży Szperowej
15	"	Wyższe Gimnazjum Męskie Biskupie
16	Łuków	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
17	Międzyrzec Podlaski	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Średniej dla młodzieży wyznania mojżeszowego
18	Puławy	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Księcia Adama Czartoryskiego
19	Radzyń	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Radzyńskiego
20	Siedlce	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Żółkiewskiego
21	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Prusa
22	"	Gimnazjum Męskie Wacława Szwedowskiego
23	"	Wyższe Gimnazjum Męskie Biskupa Podlaskiego
24	Sokołów	Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza, Zgromadzenia Ks. Ks. Salezjanów
25	Tomaszów Lubelski	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Bartosza Głowackiego
26	Węgrów	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Węgrowskiego
27	Zamość	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Jana Zamoyskiego
28	"	Gimnazjum Koedukacyjne Gminy Żydowskiej

B. Seminarja Nauczycielskie.

1	Chełm	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Leśna pow. Biała Podlaska	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Mieczysława Brzezińskiego
3	Lublin	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Juljusza Słowackiego
4	"	Państwowe Pedagogjum
5	Siedlce	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
6	Szczebrzeszyn	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Zamoyskich
7	Turkowice	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

C. Szkoły zawodowe.

1	Lublin	3-letnia Średnia Szkoła Ogrodnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	Sobieszyn (Brzozowa)	3-letnia Średnia Szkoła Rolnicza im. hr. Kickiego (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)

5. Województwo Iwowskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Bąkowiec-Chyrów	Gimnazjum Męskie O. O. Jezuitów
2	Borysław Tustanowice	Gimnazjum Humanistyczne Koedukacyjne Tow. „Prywatne Polskie Gimnazjum dla Borysławia i Tustanowic” sp. z ograniczoną odpowiedzialnością w Borysławiu
3	Brzozów	Państwowe Gimnazjum Męskie
4	Drohobycz	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Władysława Jagiełły
5	"	Gimnazjum Koedukacyjne im. Iwana Franki Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego „Ridna Szkoła”
6	Gródek Jagielloński	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Władysława Jagiełły
7	Jarosław	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie
8	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Augusta Witkowskiego
9	Jaworów	Państwowe Gimnazjum Męskie
10	Kolbuszowa	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej Męskiej
11	Krosno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
12	Leżajsk	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Bolesława Chrobrego
13	Lwów	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
14	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Karola Szajnochy
15	"	III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Stefana Batorego
16	"	IV-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Długosza
17	"	V-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Żółkiewskiego
18	"	VI-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
19	"	VII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
20	"	VIII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Kazimierza Wielkiego
21	"	IX-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Kochanowskiego
22	"	X-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza
23	"	XI-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana i Andrzeja Śniadec- kich
24	"	XII-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Szczepanow- skiego
25	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania
26	"	Filja Państwowego Gimnazjum Męskiego z ruskim językiem nauczania
27	"	Gimnazjum Humanistyczne Męskie im. Henryka Jordana, Mieczysła- wa Kistryna
28	"	Gimnazjum Męskie Klasyczne Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Lu- dowej i Średniej
29	"	Gimnazjum Męskie Humanistyczne Żydowskiego Towarzystwa Szko- ły Ludowej i Średniej
30	"	Gimnazjum Koedukacyjne z niemieckim językiem nauczania Ewange- lickiej Gminy Wyznaniowej
31	Łańcut	Państwowe Gimnazjum Męskie
32	Nisko	Państwowe Gimnazjum Męskie
33	Przemyśl	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Juliusza Słowackiego
34	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. profesora Kazimierza Moraw- skiego
35	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania
36	Rawa Ruska	Państwowe Gimnazjum Męskie
37	Rzeszów	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. ks. St. Konarskiego
38	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Sobińskiego
39	Sambor	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza
40	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
41	Sanok	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Królowej Zofji
42	Sokal	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Antoniego Malczewskiego
43	Tarnobrzeg	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Jana Tarnowskiego
44	Żółkiew	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Stanisława Żółkiew- skiego

B. Seminarja Nauczycielskie.

1	Cieszanów	Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne Miejskie im. Stanisława Sobińskiego
2	Krosno	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
3	Lwów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława So- bińskiego
4	"	Państwowe Kursy Nauczycielskie Koedukacyjne
5	Przemyśl	Seminarjum Nauczycielskie Męskie Koła Stow. Chrz. Narod. Naucz. Szkół Powszechnych
6	Rudnik nad Sanem	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
7	Rzeszów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Sta- szica
8	Sambor	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
9	Sokal	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Włodzimierza Dzieduszyckiego

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
C. Szkoły zawodowe.		
1	Borysław	Państwowa Szkoła Wiertnicza (2 kursy nauki)
2	Drohobycz	Średnia Szkoła Techniczna Towarzystwa Średniej Szkoły Technicznej (3 kursy nauki)
3	Jarosław	Państwowa Szkoła Budownictwa (4 kursy nauki i praktyka trzyletnia)
4	"	Państwowa Szkoła Majstrów Budowlanych (3 kursy nauki)
5	"	4-letnia Szkoła Handlowa Towarzystwa Szkoły Handlowej (4 kursy nauki)
6	Lwów	Państwowa Szkoła Przemysłowa, wydziały: elektromechaniczny, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego (5 kursów nauki), mierniczy i drogowy (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
7	"	Państwowa Szkoła Ekonomiczno-Handlowa (4 kursy nauki)
8	"	Państwowe Liceum Handlowe (2 kursy nauki)
9	"	Kurs Abiturjentów (1 kurs nauki)
10	"	Liceum Handlowe Towarzystwa Liceum Handlowego (2 kursy nauki)
11	"	Państwowa Szkoła Mistrzów Budowlanych (3 kursy nauki)
12	Przemysł	Liceum Handlowe Towarzystwa Liceum Handlowego (2 kursy nauki)

6. Województwo łódzkie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Brzeziny	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
2	Kalisz	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
3	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Asnyka
4	"	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich
5	"	Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego Szkół Średnich
6	Koluszki	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
7	Koło	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa „Oświata”
8	Konin	Gimnazjum Koedukacyjne Rady Opiekuńczej
9	Łask	Gimnazjum Koedukacyjne Sejmiku Powiatowego
10	Łęczycza	Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
11	Łódź	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
12	"	Miejskie Gimnazjum Męskie im. Józefa Piłsudskiego
13	"	Gimnazjum Wieczorowe dla dorosłych Polskiej Org. Wolności
14	"	Gimnazjum Męskie Kazimierza Tomaszewskiego
15	"	Gimnazjum Męskie im. ks. Ignacego Skorupki Towarzystwa „Oświata”
16	"	Gimnazjum Męskie Aleksego Zimowskiego
17	"	Gimnazjum Męskie Łódzkiego Stowarzyszenia Popierania Wykształcenia Handlowego
18	"	Gimnazjum Męskie Zgromadzenia Kupców
19	"	I-sze Gimnazjum Męskie Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich
20	"	II-gie Gimnazjum Męskie Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich
21	"	Gimnazjum Męskie Niemieckiego Stowarzyszenia Gimnazjalnego
22	"	Spółeczne Polskie Gimnazjum Męskie
23	"	Gimnazjum Męskie Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród żydów
24	"	Gimnazjum Męskie Lejby Szakina
25	Pabjanice	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jędrzeja Śniadeckiego
26	"	Gimnazjum Koedukacyjne Niemieckiego Stowarzyszenia Gimnazjalnego
27	Piotrków	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Chrobrego
28	"	Gimnazjum Męskie Towarzystwa Szkoły Średniej
29	Pyzdry	Gimnazjum Koedukacyjne Magistratu miasta
30	Radomsko	Gimnazjum Męskie Stanisława Niemca
31	"	Gimnazjum Męskie im. Feliksa Fabianiego

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
32	Sieradz	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
33	Tomaszów Mazowiecki	Gimnazjum Koedukacyjne Stowarzyszenia Kupców
34	" "	Gimnazjum Koedukacyjne Magistratu Miasta
35	Turek	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkolnego
36	Zduńska Wola	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Kazimierza Wielkiego
37	Zgierz	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Stanisława Staszica
B. Seminarja Nauczycielskie.		
1	Łęczyca	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Grzegorza Pi-ramowicza
2	Łódź	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie z niemieckim językiem nauczania
3	"	Miejskie Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. E. Estkowskiego
4	Pabjanice	Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
5	Słupca	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
6	Tomaszów Mazowiecki	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Tadeusza Rejtana
7	Zduńska Wola	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (K)
C. Szkoły zawodowe.		
1	Dąbie	3-letnia Szkoła Rolniczo-Handlowa (3 kursy nauki)
2	Łódź	Państwowa Szkoła Włókiennicza, wydziały: przedzalniczy, tkacki, farbiarsko-wykończalniczy (3 kursy nauki i praktyka dwuletnia), mechaniczny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
3	"	Szkoła Przemysłowa Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród żydów (3 kursy nauki)
4	"	Szkoła Mistrzów Budowlanych Y. M. C. A. (3 kursy nauki)
7. Województwo nowogrodzkie		
A. Szkoły średnie ogólnokształcące.		
1	Baranowicze	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Reytana
2	"	Gimnazjum Koedukacyjne Walentyny Szulickiej
3	Lida	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Hetmana Karola Chodkiewicza
4	"	Gimnazjum Koedukacyjne Magistratu m. Lidy
5	Nieśwież	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Władysława Syrokomli
6	Nowogródek	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Adama Mickiewicza
7	Słonim	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Kościuszki
8	"	Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskie Towarzystwa Szkoły Średniej
9	Stołpce	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Średniej
B. Seminarja nauczycielskie.		
1	Nieśwież	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (Koed.)
2	Słonim	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
3	Szczuczyn Lidzki	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (Koed.)
C. Szkoły zawodowe.		
1	Żyrowice (pod Słonimem)	Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza, wydziały: rolniczy i leśny (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
-----	-------------	--------------

8. Województwo poleskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Brześć nad Bugiem	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. R. Traugutta
2	" "	Gimnazjum Męskie Piotra Lewickiego
3	" "	Gimnazjum Koedukacyjne Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności
4	Kobryń	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Marji Rodziewiczówny
5	Łuniniec	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Króla Władysława Jagiełły
6	Prużana	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Adama Mickiewicza
7	Pińsk	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne
8	"	Gimnazjum Męskie O.O. Jezuitów
9	Sarny	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Henryka Sienkiewicza

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Brześć nad Bugiem	Państwowe Kursy Nauczycielskie Koedukacyjne
2	Prużana	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

C. Szkoły zawodowe.

1	Brześć nad Bugiem	Szkoła Średnia Techniczna Kolejowa, wydziały: mechaniczny, elektrotechniczny, budowlano-drogowy i eksploatacyjny (4 kursy nauki)
---	-------------------	--

9. Województwo pomorskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Brodnica	Państwowe Gimnazjum Męskie
2	Chełmno	Państwowe Gimnazjum Męskie
3	Chełmża	Państwowe Gimnazjum Męskie
4	Chojnice	Państwowe Gimnazjum Męskie
5	Grudziądz	Państwowe Gimnazjum Męskie
6	"	Państwowe Gimnazjum Męskie Matematyczno-Przyrodnicze
7	Kościerzyna	Państwowe Gimnazjum Męskie
8	Pelplin	Gimnazjum Biskupie Męskie (Collegium Marianum)
9	Starogard	Państwowe Gimnazjum Męskie
10	Świecie	Państwowe Gimnazjum Męskie
11	Tczew	Państwowe Gimnazjum Męskie
12	Toruń	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
13	"	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne z niemieckim językiem nauczania
14	Wąbrzeźno	Państwowe Gimnazjum Męskie
15	Wejherowo	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Jana Sobieskiego

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Działdowo	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Grudziądz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Staszica
3	"	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne z niemieckim językiem nauczania
4	Kościerzyna	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Lubawa	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
6	Toruń	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
7	Tuchola	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
8	Wejherowo	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
C. Szkoły zawodowe.		
1	Dębowa Łąka	Państwowa Średnia Szkoła Hodowlano - Rolnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	Grudziądz	Państwowa Szkoła Przemysłowych Mistrzów i Mechaników przy Państwowej Szkole Budowy Maszyn (2 kursy nauki)
3	"	Państwowa Szkoła Budowy Maszyn (4 kursy nauki)
4	Tczew	Szkoła Morska, wydziały: nawigacyjny i mechaniki okrętowej (4 kursy nauki)

10 Województwo poznańskie.**A. Szkoły średnie ogólnokształcące.**

1	Bydgoszcz	Państwowe Gimnazjum Męskie Humanistyczne
2	"	Państwowe Gimnazjum Męskie Klasyczne
3	"	Miejskie Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
4	Czarnków	Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Janka z Czarnkowa
5	Chodzież	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. św. Barbary
6	Gniezno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Chrobrego
7	Gostyń	Miejskie Gimnazjum Męskie
8	Inowrocław	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Kasprowicza
9	Jarocin	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
10	Kępno	Państwowe Gimnazjum Męskie
11	Kościan	Państwowe Gimnazjum Męskie im. św. St. Kostki
12	Koźmin	Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne
13	Krotoszyn	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Hugona Kofłataja
14	Leszno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Komeniusza
15	Nakło	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Krzywoustego
16	Ostrów	Państwowe Gimnazjum Męskie
17	Ostrowo pod Wieleniem	Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych
18	Ostrzeszów	Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne
19	Pleszew	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Staszica
20	Poznań	Państwowe Gimnazjum Męskie im. św. Marji Magdaleny
21	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. K. Marcinkowskiego
22	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bergera
23	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. J. Paderewskiego
24	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. św. Jana Kantego
25	"	Gimnazjum Męskie im. A. Mickiewicza — ks. Czesława Piotrowskiego
26	Rawicz	Państwowe Gimnazjum Męskie
27	Rogoźno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Przemysława
28	Śrem	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jen. Józefa Wybickiego
29	Środa	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne
30	Szamotuły	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Piotra Skargi
31	Trzemeszno	Państwowe Gimnazjum Męskie
32	Wągrowiec	Państwowe Gimnazjum Męskie
33	Wolsztyn	Państwowe Gimnazjum Męskie
34	Września	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Bydgoszcz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Czarnków	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
3	Kcynia	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Karola Libelta
4	Koźmin	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Krotoszyn	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
6	Leszno	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
7	Ostrzeszów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
8	Poznań	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Ewarysta Estkowskiego
9	"	Państwowe Kursy Nauczycielskie
10	Rawicz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Staszica
11	Rogoźno	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
12	Wągrowiec	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
13	Wolsztyn	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

C. Szkoły zawodowe.

1	Bojanowo	Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	Bydgoszcz	Państwowa Szkoła Przemysłowa, wydziały: chemiczno-cukrowniczy i młynarski (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
3	"	Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
4	"	Liceum Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej (2 kursy nauki)
5	Gniezno	Miejska Szkoła Handlowo-Przemysłowa, oddział rzemieślniczo-przemysłowy (2 kursy nauki)
6	Leszno	Państwowa Szkoła Budownictwa (2½ kursów nauki)
7	Poznań	Państwowa Szkoła Budownictwa i Mierniczo-Meljoracyjna, wydziały: budowlany (3½ kursów nauki), drogowo-wodny (2½ kursów nauki) i mierniczo-meljoracyjny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
8	"	Państwowa Szkoła Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego (5 kursów nauki)
9	"	Liceum Handlowe Izby Przemysłowo-Handlowej (2 kursy nauki)
10	"	Państwowa Szkoła Ogrodnictwa (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)

11. Województwo stanisławowskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Dolina	Gimnazjum Koedukacyjne im. Zygmunta Krasińskiego Towarzystwa Szkoły Średniej
2	Horodenka	Polskie Gimnazjum Koedukacyjne Polskiego Towarzystwa Szkoły Średniej
3	"	Gimnazjum Koedukacyjne im. T. Szewczenki z ruskim językiem nauczania Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego
4	Kałuż	Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne
5	Kołomyja	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Kazimierza Jagiellończyka
6	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania
7	Rohatyn	Państwowe Gimnazjum Męskie im. ks. Piotra Skargi
8	"	Gimnazjum Koedukacyjne „Ridna Szkoła” Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego
9	Śniatyn	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Franciszka Karpińskiego
10	Stanisławów	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mieczysława Romanowskiego
11	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
12	"	III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
13	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania
14	"	Gimnazjum Koedukacyjne z niemieckim językiem nauczania Ewangelickiej Gminy Wyznaniowej
15	Stryj	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
16	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
17	Tłumacz	Państwowe Gimnazjum Męskie
18	Turka	Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Polskiego Towarzystwa Gimnazjalnego

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Stanisławów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
---	-------------	--

12. Województwo tarnopolskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Borszczów	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Średniej
2	Brody	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Józefa Korzeniowskiego
3	Brzeżany	Państwowe Gimnazjum Męskie
4	Buczacz	Państwowe Gimnazjum Męskie
5	Czortków	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Juliusza Słowackiego
6	"	Gimnazjum Koedukacyjne z ruskim językiem nauczania im. M. Szaszkiewiczza Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego
7	Kamionka Strumiłowa	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kornela Ujejskiego
8	Przemysłyany	Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Królowej Jadwigi Towarzystwa Polskiego Gimnazjum im. Królowej Jadwigi
9	Radziechów	Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Badeniego Tow. Prywatnego Gimnazjum im. Marszałka Badeniego
10	Tarnopol	I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Wincentego Pola
11	"	II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie
12	"	III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika
13	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania
14	Trembowla	Państwowe Gimnazjum Męskie
15	Zbaraż	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Henryka Sienkiewiczza
16	Złoczów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Jana Sobieskiego
17	"	Gimnazjum Koedukacyjne z ruskim językiem nauczania Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Czortków	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Tarnopol	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Henryka Sienkiewiczza
3	Zaleszczyki	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (Koed.)

13. Województwo warszawskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Aleksandrów Kujawski	Gimnazjum Męskie Księży Salezjanów
2	Bielany pod Warszawą	Gimnazjum Męskie Ks. Ks. Marjanów
3	Ciechanów	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Zygmunta Krasińskiego
4	Gostynin	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki
5	Grodzisk Mazowiecki	Gimnazjum Koedukacyjne Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich
6	Grójec	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku
7	Kutno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Dąbrowskiego
8	Lipno	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Romualda Traugutta
9	Łowicz	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Księcia Józefa Poniatowskiego
10	Mińsk Mazowiecki	Gimnazjum Męskie Towarzystwa Szkół Średnich
11	Milanówek	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Gimnazjum
12	Mława	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Wyspiańskiego

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
13	Mława	Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Związku Szkolnego
14	Otwock	Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne
15	Płock	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Władysława Jagiełły
16	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Małachowskiego
17	"	Gimnazjum Męskie im. św. Stanisława Kostki przy seminarjum diecezjalnem Diecezji Płockiej
18	"	Gimnazjum Koedukacyjne Rady Opiekuńczej
19	Płońsk	Gimnazjum Koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
20	Pruszków	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tomasza Zana
21	Przasnysz	Gimnazjum Koedukacyjne Magistratu miasta
22	Pułtusk	Państwowe Gimnazjum Męskie im. ks. Piotra Skargi
23	Rawa Mazowiecka	Gimnazjum Koedukacyjne Stefanji Kasprzykowej
24	Rypin	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Uczniowskiego Szkoły Średniej
25	Sierpc	Gimnazjum Koedukacyjne im. Prezydenta Rzeczypospolitej Profesora Ignacego Mościckiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej
26	Skierniewice	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Prusa
27	Sochaczew	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego Sejmiku Sochaczewskiego
28	Warszawa	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Księcia Józefa Poniatowskiego
29	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stefana Batorego
30	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Czackiego
31	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica
32	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Władysława IV
33	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza
34	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Joachima Lelewela
35	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Reytana
36	"	Gimnazjum Męskie pod wezwaniem św. Wojciecha, Wojciecha Górskiego
37	"	Gimnazjum Męskie Władysława Giżyckiego
38	"	Gimnazjum Męskie im. A. Kreczmara Stow. Pryw. Szkoły Średniej im. A. Kreczmara
39	"	Gimnazjum Męskie Kazimierza Kulwiecia pod wezwaniem św. Kazimierza
40	"	Gimnazjum Męskie Rocha Kowalskiego
41	"	Gimnazjum Męskie Ludwika Lorentza
42	"	Gimnazjum Męskie Kazimierza Nawrockiego
43	"	Gimnazjum Męskie Stefana Żuchowskiego
44	"	Gimnazjum Męskie (8-klasowa Szkoła Mazowiecka) Towarzystwa Szkoły Mazowieckiej
45	"	Gimnazjum Męskie im. Tomasza Niklewskiego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością p. n. „Szkoła”
46	"	Gimnazjum Męskie im. Edwarda Rontalera Eweliny Rontalerowej
47	"	Gimnazjum Męskie Teofila Sadkowskiego
48	"	Gimnazjum Męskie Koła Szkolnego im. św. Stanisława
49	"	Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Reja Zboru Ewangelicko - Augsburskiego
50	"	I-sze Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich
51	"	II-gie Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich
52	"	III-cie Gimnazjum Męskie Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich
53	"	Gimnazjum Męskie. Zgromadzenia Kupców m. st. Warszawy
54	"	Gimnazjum Męskie Tow. im. Jana Zamojskiego
55	"	I-sze Gimnazjum Męskie im. Jenerała Sowińskiego Magistratu miasta
56	"	III-cie Gimnazjum Męskie Magistratu miasta
57	"	IV-te Gimnazjum Męskie Magistratu miasta
58	"	V-te Gimnazjum Męskie Magistratu miasta
59	"	Gimnazjum Męskie Towarzystwa „Ascola”

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
60	Warszawa	Gimnazjum Męskie Spółki „Chinuch“
61	„	Gimnazjum Męskie „Jakóba Finkla“
62	„	Gimnazjum Męskie im. Magnusa Kryńskiego, utrzymywane przez Szymona Kryńskiego
63	„	Gimnazjum Koedukacyjne z rosyjskim językiem nauczania Jana Gołubowskiego
64	„	Gimnazjum Męskie Władysława Wyrzykowskiego, założone przez Seweryna Wyrzykowskiego
65	„	Gimnazjum Męskie Towarzystwa Wychowawczo - Oświatowego „Przyszłość“
66	„	Gimnazjum Męskie Towarzystwa „Laor“ Sp. z ogr. odp.
67	„	Gimnazjum Męskie Sp. z ogr. odp. „Spójnia“
68	Włocławek	Państwowe Gimnazjum Męskie ziemi Kujawskiej
69	„	Gimnazjum Męskie im. ks. Jana Długosza Kurji Diecezjalnej Włocławskiej, założone przez ks. Biskupa Zdzitowieckiego
70	„	Liceum Męskie im. Piusa X Kurji Diecezjalnej Włocławskiej, założone przez ks. Biskupa Zdzitowieckiego
71	„	Gimnazjum Męskie Gminy Żydowskiej
72	Wyszków	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Średniej
73	Zyrardów	Gimnazjum Męskie Magistratu miasta

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Łowicz	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
2	Mława	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Żółkiewskiego
3	Mogielnica Grójecka	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
4	Nieszawa	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Płock	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Króla Bolesława Krzywoustego
6	Pułtusk	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
7	Siennica pow. Mińsk	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
8	Ursynów	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
9	Warszawa	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Konarskiego
10	„	Państwowe Pedagogjum im. Wacława Małkowskiego
11	„	Kursy Nauczycielskie przy Gminie Wyznaniowej Żydowskiej
12	„	Seminarjum Nauczycielskie Męskie Towarzystwa Wychowawczo - Oświatowego „Przyszłość“
13	Włocławek	Komunalne Koedukacyjne Seminarjum Nauczycielskie
14	Wymyślin p. Skępe	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Walerjana Łukaszyńskiego

C. Szkoły zawodowe.

1	Warszawa	Państwowa Szkoła Chemiczno - Przemysłowa (2½ kursów nauki i praktyka półroczna)
2	„	Państwowa Szkoła Miernicza (3 kursy nauki)
3	„	Państwowa Szkoła Budownictwa, wydziały: budowlany (4 kursy nauki i praktyka trzyletnia), ceramiczny (3 i ½ kursów nauki)
4	„	Państwowa Szkoła Drogową (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
5	„	Państwowa Szkoła Techniczna z wydziałem lotniczym i samochodowym (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
6	„	Państwowa Średnia Szkoła Techniczna Kolejowa, wydziały: mechaniczno - elektrotechniczny i drogowo - budowlany (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
7	„	Liceum Handlowe Zgromadzenia Kupców (2 kursy nauki)
8	„	Miejska Szkoła Sztuk Zdobniczych i Malarstwa (4 kursy nauki)

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
9	Warszawa	Państwowa Średnia Szkoła Ogrodnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
10	"	Szkoła Majstrów Budowlanych przy Państwowej Szkole Budownictwa (3 kursy nauki)
11	"	Szkoła Majstrów i Dozorców Meljoracyjnych przy Państwowej Szkole Drogowej (2 kursy nauki)

14. Województwo wileńskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

1	Druja	Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Króla Stefana Batorego Zgromadzenia Ks. Ks. Marjanów
2	Dzisna	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. ks. Grzegorza Piramowicza
3	Mołodeczno	Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. T. Zana Tow. Szkoły Polskiej
4	Nowo-Wilejka	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. św. Kazimierza
5	Oszmiana	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Śniadeckiego
6	Święciany	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Józefa Piłsudskiego
7	Wilejka	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Henryka Sienkiewicza
8	Wilno	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Zygmunta Augusta
9	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Lelewela
10	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. A. Mickiewicza
11	"	Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Chaima Epszteina
12	"	Wyższe Gimnazjum Koedukacyjne Ety Dziecielskiej
13	"	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Juliusza Słowackiego
14	"	Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Pedagogów
15	"	Gimnazjum O. O. Jezuitów
16	"	Gimnazjum Męskie Zgromadzenia ks. ks. Misjonarzy
17	"	Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Rozpowszechniania Oświaty
18	"	Państwowe Prawosławne Seminarjum Duchowne
19	"	Gimnazjum Archidiecezjalne Męskie Kurji Metropolitalnej Wileńskiej rzym. kat.
20	"	Gimnazjum Koedukacyjne z litewskim językiem nauczania im. Witolda Wielkiego — Litewskiego Stowarzyszenia Oświatowego „Rytas”
21	"	Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Czackiego — Stefana Świętorzeckiego
22	"	Gimnazjum Koedukacyjne Ferdynanda Welera
23	"	Gimnazjum Humanistyczne Koedukacyjne Komitetu Rodzicielskiego Gimnazjum Białoruskiego

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Boruny	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Święciany	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Konarskiego
3	Troki	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (Koed.)
4	Wilno	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Zana

C. Szkoły zawodowe.

1	Wilno	Państwowa Szkoła Techniczna, wydziały: budowlany (4 kursy nauki i praktyka trzyletnia), drogowo-wodny, mechaniczny, kolejowy i meljoracyjny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	"	Państwowa Średnia Szkoła Ogrodnicza (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
3	"	Instytut Nauk Handlowo - Gospodarczych Polskiego Towarzystwa Krzewienia Wiedzy Handlowej i Ekonomicznej (2 kursy nauki)

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
15. Województwo wołyńskie.		
A. Szkoły średnie ogólnokształcące.		
1	Dubno	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Stanisława Konarskiego
2	Kowel	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Juliusza Słowackiego
3	"	Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania — Klary Ehrlich
4	Krzemień	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Czackiego
5	"	Gimnazjum Koedukacyjne Wydziału Powiatowego i Magistratu m. Krzemień
6	"	Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania Sergiusza Milaszkiwicza
7	"	Państwowe Prawosławne Seminarjum Duchowne
8	Łuck	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Kościuszki
9	"	Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Mojżesza Gliklicha
10	"	Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania Eugenjusza Petrykowskiego
11	Ostróg	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Marii Konopnickiej
12	Równe	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Tadeusza Kościuszki
13	"	I-sze Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Benjona Goldfelda i Lazara Perela
14	"	II-gie Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania Dr. Szlomy Gojzenberga, Rachmila Kryczmana i Arona Sokolowskiego
15	"	Gimnazjum Koedukacyjne z ukraińskim językiem nauczania Teodora Piekarskiego
16	"	Gimnazjum Koedukacyjne Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności
17	Włodzimierz Wołyński	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Mikołaja Kopernika
18	" "	Gimnazjum Koedukacyjne z polskim językiem nauczania D-ra Marka Starera
19	Zdołbunów	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Adama Mickiewicza
B. Seminarja nauczycielskie.		
1	Krzemień	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne
2	Łuck	Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne Koła T. N. S. Śr. i W.
3	Ostróg	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie (K) im. Komisji Edukacji Narodowej
4	"	Państwowy Kurs Nauczycielski (k) przy Państwowym Seminarjum Nauczycielskim Męskim
C. Szkoły zawodowe.		
1	Białokrynica pod Krzemieniem	Państwowa Średnia Szkoła Rolnicza, wydziały: rolny i leśny (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	Kowel	Państwowa Szkoła Miernicza i Drogowa, wydziały: mierniczy i drogowo - wodny (4 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
16. Województwo śląskie.		
A. Szkoły średnie ogólnokształcące.		
1	Bielsko	Państwowe Gimnazjum Męskie
2	"	Państwowe Gimnazjum Męskie z niemieckim językiem nauczania
3	Cieszyn	Państwowe Gimnazjum Męskie im. A. Osuchowskiego
4	Katowice	Państwowe Gimnazjum Męskie
5	"	Miejskie Gimnazjum Matematyczno - Przyrodnicze im. Mikołaja Kopernika wraz ze szkołą mniejszości językowej niemieckiej

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
6	Królewska Huta	Państwowe Gimnazjum Męskie Klasyczne
7	"	Państwowe Gimnazjum Męskie Matematyczno - Przyrodnicze im. św. Stanisława Kostki
8	Lubliniec	Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. A. Mickiewicza
9	Mikołów	Państwowe Gimnazjum Męskie
10	Mysłowice	Państwowe Gimnazjum Męskie
11	Nowy Bytom	Komunalne Gimnazjum Koedukacyjne im. Władysława Reymonta
12	Pszczyna	Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Chrobrego
13	Rozdzień	Komunalne Gimnazjum Koedukacyjne
14	Ruda	Komunalne Gimnazjum Koedukacyjne im. Stanisława Staszica
15	Rybnik	Państwowe Gimnazjum Męskie
16	Siemianowice	Komunalne Gimnazjum Matematyczno - Przyrodnicze
17	Szarlej	Komunalne Gimnazjum Męskie
18	Tarnowskie Góry	Państwowe Gimnazjum Męskie
19	Żory	Miejskie Gimnazjum Męskie im. Karola Miarki

B. Seminarja nauczycielskie.

1	Bobrek przy Cieszynie	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
2	Bielsko	Seminarjum Nauczycielskie Ewangelickie Męskie (k) Magistratu miasta
3	Mysłowice	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie im. Adama Mickiewicza
4	Pszczyna	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie
5	Tarnowskie Góry	Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie

C. Szkoły zawodowe.

1	Bielsko	Państwowa Szkoła Przemysłowa, wydziały: mechaniczny (4 kursy nauki), tkacko - przedziałniczy (4 kursy nauki), farbiarski (3 kursy nauki i praktyka jednoroczna)
2	"	Szkoła Majstrów Mechaniczno - Technicznych i Elektrotechnicznych przy Państwowej Szkole Przemysłowej (2 kursy nauki)
3	Cieszyn	Państwowa Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego
4	Katowice	Szkoła Budownictwa Związku Samodzielnych Polskich Budowniczych na Śląsku (3 kursy nauki)
5	Królewska Huta	Gimnazjum Handlowe Miejskie (2 kursy nauki)
6	"	Szkoła Mechaniczna i Hutnicza (oddział mistrzów maszynowych i mistrzów hutniczych, 2 kursy nauki)
7	Rybnik	4 klasowa Szkoła Handlowa Izby Handlowej w Katowicach (4 kursy nauki)
8	Tarnowskie Góry	Szkoła Górnicza (3 kursy nauki)

17. Wolne Miasto Gdańsk.

1	Gdańsk	Polskie Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej
---	--------	--

II. INNE SZKOŁY PAŃSTWOWE KRAJOWE, UZNANE ZA RÓWNORZĘDNE Z PAŃSTWOWĄ SZKOŁĄ ŚREDNIĄ OGÓLNOKSZTAŁCĄCĄ.

1. Szkoły artystyczne.

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
1	Kielce	Biskupia Szkoła Muzyczna (4 kursy nauki)
2	Kraków	Konserwatorium Muzyczne Towarzystwa Muzycznego (3 kursy nauki: niższy, średni, wyższy)
3	Lwów	Konserwatorium Muzyczne Polskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie (3 kursy nauki: niższy, średni, wyższy)

Nr.	Miejscowość	Nazwa szkoły
4	Łódź	Konserwatorium Muzyczne Heleny Kijeńskiej (3 kursy nauki: niższy, średni, wyższy)
5	Płock	Szkoła Organistowska (4 kursy nauki)
6	Poznań	Państwowe Konserwatorium Muzyczne (2 kursy nauki: średni, wyższy)
7	Warszawa	Szkoła Sztuk Pięknych im. Wojciecha Gersona (3 kursy nauki)
8	"	Państwowe Konserwatorium Muzyczne (2 kursy nauki: średni, wyższy)
9	"	Wyższa Szkoła Muzyczna im. Fr. Chopina (3 kursy nauki: niższy, średni, wyższy)
10	Wilno	Konserwatorium Muzyczne Towarzystwa Muzycznego „Lutnia” (3 kursy nauki: niższy, średni, wyższy)

2. Szkoły wychowania fizycznego.

1	Warszawa	Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego (2 kursy nauki)
---	----------	--

3. Instytuty nauczycielskie.

1	Warszawa	Państwowy Instytut Nauczycielski (2 kursy nauki)
2	"	Państwowy Instytut Robót Ręcznych (2 kursy nauki)

C Z E Ś Ć 2.

Odroczenia mogą być udzielane studentom tudzież uczniom (słuchaczom zwyczajnym, rzeczywistym) wszystkich kursów (semestrów) poniżej wyszczególnionych zakładów naukowych — najdalej do terminu wcielenia poborowych (ochotników), odbywających skróconą czynną służbę wojskową (art. 49) w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 23 lat życia (art. 61 pkt. 2) względnie 25 lat życia (art. 62).

I. SZKOŁY AKADEMICKIE I INNE WYŻSZE ZAKŁADY NAUKOWE KRAJOWE PAŃSTWOWE LUB PRYWATNE, UZNANE ZA RÓWNORZĘDNE.

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
1	Kraków	Uniwersytet Jagielloński
2	Lwów	Uniwersytet Jana Kazimierza
3	Warszawa	Uniwersytet Warszawski
4	Poznań	Uniwersytet Poznański
5	Wilno	Uniwersytet Stefana Batorego
6	Lwów	Politechnika Lwowska
7	Warszawa	Politechnika Warszawska
8	"	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
9	Lwów	Akademja Medycyny Weterynaryjnej
10	Kraków	Akademja Górnicza
11	"	Akademja Sztuk Pięknych (uczniowie zwyczajni)
12	Warszawa	Państwowy Instytut Dentystyczny (studenci)
13	"	Szkoła Sztuk Pięknych (uczniowie zwyczajni)
14	Lublin	Katolicki Uniwersytet Lubelski (studenci)
15	Warszawa	Wolna Wszechnica Polska (studenci rzeczywisti, posiadający świadectwo ukończenia co najmniej sześciu klas państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej, lub szkoły prywatnej z prawami państwowej. Studentom rzeczywistym, nieposiadającym tego warunku, może być odroczenie udzielone tylko wówczas, gdy z takiego odroczenia korzystali w roku akademickim 1926/27)

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
16	Warszawa	Wyższa Szkoła Dziennikarska („studenci rzeczywiści” posiadający świadectwo ukończenia co najmniej sześciu klas państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej, lub szkoły prywatnej z prawami państwowej)
17	Warszawa	Wyższa Szkoła Handlowa
18	Lwów	Wyższe Kursy Ziemiańskie (słuchacze ze świadectwami dojrzałości)
19	Warszawa	Szkoła Nauk Politycznych (słuchacze rzeczywiści ze świadectwami dojrzałości)
20	Kraków	Wyższe Studium Handlowe (studenci)
21	„	Roczny Naukowy Kurs Spółdzielczy przy Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego
22	„	Dwuletni Kurs Ogrodniczy przy Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego
23	Lwów	Wyższa Szkoła Handlu Zagranicznego (słuchacze zwyczajni)
24	Poznań	Wyższa Szkoła Handlowa (studenci)
25	Łódź	Wyższa Szkoła Nauk Społecznych i Politechnicznych (słuchacze rzeczywiści ze świadectwami dojrzałości)
26	Warszawa	Państwowa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. H. Wawelberga i S. Rotwanda, wydziały: budowy maszyn i elektrotechniki (3½ kursów nauki)
27	Poznań	Państwowa Szkoła Budowy Maszyn (3½ kursów nauki)

II. WYŻSZE ZAKŁADY NAUKOWE ZAGRANICZNE, UZNANE PRZEZ MINISTRA WYZNAN RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO ZA RÓWNORZĘDNE Z KRAJOWEMI.

1. Austrja.

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
1	Grac	Uniwersytet
2	„	Politechnika
3	Insbruk	Uniwersytet
4	Leoben	Akademja Górnicza
5	Solnoogród	Samodzielny Wydział Teologiczny
6	Wiedeń	Uniwersytet
7	„	Politechnika
8	„	Akademja Weterynarii
9	„	Akademja Ziemiańska
10	„	Akademja Eksportowa
11	„	Akademja Konsularna
12	„	Akademja dla Sztuk Plastycznych
13	„	Samodzielny Wydział Teologiczny (ewang.)
14	„	Zakład Naukowy Teologii Izraelickiej
15	Cała Austrja	Rzym.-Katolickie Seminarja Duchowne Diecezjalne

2. Belgja.

1	Antwerpja	Wyższy Instytut Handlowy
2	Bruksela	Wolny Uniwersytet
3	Cureghem	Akademja Weterynarii (École de Médecine Vétérinaire de l'Etat)
4	Gandawa	Uniwersytet Państwowy
5	Leodjum	Uniwersytet Państwowy
6	Lewanjum	Uniwersytet Katolicki
7	Mens	Akademja Górnicza i Wydział Politechniczny (École des Mines et Faculté polytechnique)

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
-----	-------------	---------------

3. Czechosłowacja.

1	Brno	Politechnika (czeska i niemiecka)
2	Ołomuniec	Samodzielny Wydział Teologiczny
3	Praga	Uniwersytet (czeski i niemiecki)
4	"	Politechnika (czeska i niemiecka)
5	Podebrady	Ukraińska Akademia Rolnicza
6	Przybram	Akademia Górnicza
7	Cała Czechosłowacja	Rzym.-Katolickie Seminarja Duchowne Diecezjalne

4. Francja.

1	Alix-Marseille	Uniwersytet
2	Alger	Uniwersytet
3	Besançon	Uniwersytet
4	Bordeaux	Uniwersytet
5	Caen	Uniwersytet
6	Clermont	Uniwersytet
7	Dijon	Uniwersytet
8	Grenoble	Uniwersytet
9	Lille	Uniwersytet
10	Lyon	École Centrale Lyonnaise
11	"	Uniwersytet
12	Montpellier	Uniwersytet
13	"	École Supérieure de Commerce de Montpellier
14	Nancy	Uniwersytet
15	"	École Nationale des Eaux et Forêts
16	Paryż	Uniwersytet
17	"	École Normale Supérieure
18	"	École Pratique des Hautes Études à la Sorbonne
19	"	École Nationale des Chartes
20	"	École Spéciale des Langues Orientales Vivantes
21	"	École Nationale des Ponts et Chaussées
22	"	École Nationale Supérieure des Mines
23	"	École Polytechnique
24	"	École Supérieure d'Electricité
25	"	École Centrale des Arts et Manufactures
26	"	École Spéciale d'Architecture
27	"	École Municipale de Physique et de Chimie Industrielle
28	"	Institut Nationale Agronomique
29	"	École des Hautes Études Commerciales
30	"	École Coloniale
31	"	École Nationale des Beaux - Arts
32	"	Institut Catholique
33	"	Wydział Teologii Protestanckiej
34	"	École Libre des Sciences politiques
35	"	École Supérieure Pratique de Commerce et Industrie
36	"	Collège Libre des Sciences Sociales
37	"	École des Hautes Études Sociales
38	"	École Supérieure d'Enseignement Financier
39	"	Alliance Française
40	Poitiers	Uniwersytet
41	Rennes	Uniwersytet
42	St. Etienne	École Nationale des Mines
43	Strasbourg	Uniwersytet
44	Tuluza	Uniwersytet

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
5. Niemcy.		
1	Akwizgran	Politechnika
2	Berlin	Uniwersytet
3	"	Akademia Wojskowo - Lekarska
4	"	Akademia Weterynarii
5	"	Akademia Rolnicza (Landwirtschaftliche Hochschule)
6	"	Akademia Górnicza
7	"	Akademia Handlowa (Handelshochschule)
8	"	Akademia Sztuk Pięknych
9	"	Politechnika
10	Bonn	Uniwersytet
11	"	Akademia Rolnicza (Landwirtschaftliche Hochschule)
12	Brunszwik	Politechnika
13	Claustal	Akademia Górnicza
14	Darmstadt	Politechnika
15	Drezno	Politechnika
16	"	Akademia Sztuk Pięknych
17	Düsseldorf	Akademia Sztuk Pięknych
18	Eberswald	Akademia Leśnicza
19	Eisenach	Akademia Leśnicza
20	Erlangen	Uniwersytet
21	Frankfurt nad Menem	Uniwersytet
22	Freiberg w Saksonji	Akademia Górnicza
23	Fryburg w Badenji	Uniwersytet
24	Giessen	Uniwersytet
25	Getynga	Uniwersytet
26	Gryfja	Uniwersytet
27	Halle	Uniwersytet
28	Hann-Münden	Akademia Leśnicza
29	Hannower	Akademia Weterynarii
30	"	Politechnika
31	Heidelberg	Uniwersytet
32	Hohenheim	Akademia Rolnicza (Landwirtschaftliche Hochschule)
33	Jena	Uniwersytet
34	Karlsruhe	Politechnika
35	"	Akademia Sztuk Pięknych
36	Kassel	Akademia Sztuk Pięknych
37	Kilonja	Uniwersytet
38	"	Akademia Handlowa (Handelshochschule)
39	Kolonja	Uniwersytet
40	Królewiec	Uniwersytet
41	"	Akademia Sztuk Pięknych
42	Lipsk	Uniwersytet
43	"	Akademia Handlowa (Handelshochschule)
44	Mannheim	Akademia Handlowa (Handelshochschule)
45	Marburg	Uniwersytet
46	Monachjum	Uniwersytet
47	"	Akademia Weterynarii
48	"	Politechnika
49	"	Akademia Handlowa (Handelshochschule)
50	"	Akademia Sztuk Pięknych
51	Monastyr	Uniwersytet
52	Poppelsdorf	Akademia Rolnicza (Landwirtschaftliche Hochschule)
53	Rostok	Uniwersytet
54	Stuttgard	Akademia Weterynarii
55	"	Politechnika
56	"	Akademia Sztuk Pięknych
57	Tharandt	Akademia Leśnicza
58	Tybinga	Uniwersytet

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
59	Weihenstephan	Akademja Rolnicza (Landwirtschaftliche Hochschule)
60	Wrocław	Uniwersytet
61	"	Politechnika
62	Würzburg	Uniwersytet
6. Rumunja.		
1	Czerniowce	Uniwersytet
7. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.		
1	Ann Arbor	University of Michigan
2	Baltimore	John Hopkins University
3	Berkeley	University of California
4	Boston	Boston University
5	Boulder	University of Colorado
6	Cambridge	Harward University
7	Chicago	University of Chicago
8	"	North western University
9	Jowa-City	State University of Jowa
10	New-York	Columbia University
11	"	Cornell-University
12	"	New-York University
13	"	Tale University
14	Philadelphia	University of Pennsylvania
15	Pittsburgh	University of Pittsburgh
16	Princeton	Princeton University
17	Stanford	Leland Stanford Junior University
18	Usbana	University of Illinois
8. Szwajcaria.		
1	Bazylea	Uniwersytet
2	Berno	Uniwersytet
3	Fryburg	Uniwersytet
4	Genewa	Uniwersytet
5	Lozanna	Uniwersytet
6	Neufchatel	Uniwersytet
7	Zurych	Uniwersytet
8	"	Politechnika
9. Wielka Brytania z Irlandją.		
1	Birmingham	Uniwersytet
2	Bristol	Uniwersytet
3	Cambridge	Uniwersytet
4	Leeds	Uniwersytet
5	Londyn	Uniwersytet
6	Oxford	Uniwersytet
7	Edynburg	Uniwersytet
8	Glasgow	Uniwersytet
9	Dublin	Uniwersytet
10. Włochy.		
1	Bolonja	Uniwersytet
2	Genua	Uniwersytet
3	Katanja	Uniwersytet
4	Medjolan	Akademja Weterynarji
5	"	Politechnika
6	Messyna	Uniwersytet
7	Neapol	Uniwersytet
8	"	Akademja Weterynarji
9	"	Politechnika
10	Padwa	Uniwersytet
11	Palermo	Uniwersytet

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
12	Pawja	Uniwersytet
13	Piza	Uniwersytet
14	Rzym	Uniwersytet
15	Turyń	Uniwersytet
16	"	Akademja Weterynarii
17	"	Politechnika

11. Wolne miasto Gdańsk.

1 | Politechnika Gdańska. |

C Z Ę Ś Ć 3.

Odroczenia mogą być udzielane poświęcającym się studjom teologii wyznań chrześcijańskich w niżej wymienionych zakładach naukowych teologicznych zagranicznych jak również uczniom niżej wymienionych zakładów rabinackich przez Państwo uznanych i nadzorowanych — najdalej do terminu wcielenia poborowych (ochotników), odbywających skróconą czynną służbę wojskową (art. 49) w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 25 lat życia.

Nr.	Miejscowość	Nazwa zakładu
-----	-------------	---------------

I. Naukowe Zakłady Teologiczne Zagraniczne.

1) Akademje Nauk.

1	Włochy-Rzym	Akademja Papieska Teologiczna
2	"	Akademja Papieska Liturgiczna
3	"	Akademja Papieska Religii Katolickiej
4	"	Akademja Rzymska Świętego Tomasza z Akwinu
5	"	Akademja „Nuovi Lincei”
6	"	Rzymska Akademja Archeologiczna
7	"	Towarzystwo Konferencji Archeologii Chrześcijańskiej
8	"	Kolegium „Cultores Martyrum”
9	"	Akademja Arkadyjska
10	"	Akademja Tyberyjska
11	"	Akademja Niepokalanego Poczęcia
12	"	Akademja Artystyczna Panteonu

2) Szkoły wyższe.

1	Włochy-Rzym	Akademja „Nobilium”
2	"	Instytut Papieski Biblijny
3	"	Szkoła Wyższa Papieska Śpiewu Gregorjańskiego i Muzyki Kościelnej
4	"	Uniwersytet Gregorjański (Collegium Romanum)
5	"	Kolegium Papieskie i Międzynarodowe św. Tomasza
6	"	Instytut Papieski Wschodni
7	"	Wyższe Seminarjum Papieskie Rzymskie
8	"	Seminarjum Papieskie „Leonium”
9	"	Seminarjum S.S. Apostołów Piotra i Pawła

II. Zakłady Rabinackie

przez Państwo uznane i nadzorowane.

1 | Warszawa | Seminarjum Religijne Żydowskie „Tachkemoni”

Warszawa. Drukarnia Państwowa. Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości. 46020 P

Konto czekowe Pocztovej Kasy Oszczędności № 30130.

Cena 60 gr.

OD ADMINISTRACJI: Prenumerata Dz. U. R. P. wynosi kwartalnie 7 zł. Urzędy i instytucje państwowe opłacają 6 zł. Frenumeratę uiszczać należy najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dz. U. R. P. należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.